

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА

На сучасному етапі розвитку економічне зростання міста неможливе без використання результатів інноваційної діяльності, останніх досягнень науки і техніки, що впливають на розвиток продуктивних сил, відтворення і конкурентоспроможність країни на світовому ринку. У забезпеченні відтворювальних процесів особливу роль відіграє інноваційна політика, яка полягає у розробці напрямів і механізмів впровадження та використання нововведень у виробничій практиці підприємств, організацій, установ і метою якої є сталий розвиток промислового міста.

Питання формування ефективної інноваційної політики у національній та регіональній системах розглядали такі вітчизняні та російські науковці як Геєць В.М. [11], Амоша О.І. [15], Ляшенко В.І. [1], Федулова Л.І. [4], Вишневський В.П. [10], Дементьев В.В. [10], Аверкіна М.Ф. [12], Татаркін О.І. [13] та інші. Але проблеми впливу інноваційної політики на забезпечення сталого розвитку промислового міста потребують подальшого визначення, що і зумовило вибір даного дослідження.

Метою статті є визначення ролі інноваційної політики у забезпеченні сталого розвитку промислового міста.

Роль регіональної інноваційної політики як напряму національної інноваційної політики держави з часом не тільки змінюється, але і зростає. Спочатку вона сприймалася як інструмент згладжування диспропорцій в інвестиційно-інноваційному розвитку регіонів, в основному, за рахунок отримання державних преференцій регіонам і депресивним територіям з певними проблемами розвитку. З часом виникли нові цілі і принципи інноваційної політики, які спрямовані на децентралізацію влади і партнерство між різними її рівнями і гілками, а також партнерство з приватним і неурядовим секторами. Отже, зміни у регіональній політиці спричинили і зміни у залученні місцевих і регіональних суб'єктів до вироблення і реалізації єдиної політики.

На нинішньому етапі розвитку країни інноваційна політика індустріально розвиненого міста спрямована на: визначення напрямів і тенденцій, які відбуваються в процесі глобалізації; окреслення кола інноваційних рішень; формування інноваційних завдань залежно від типу сформованої місцевої стратегії; створення відповідних умов для оператив-

ної реалізації інновацій; визначення ефекту від реалізації такої політики тощо.

Майбутня конкурентоспроможність держави, регіонів залежить від правильно виробленої ними стратегії розвитку. В умовах непередбачуваності зовнішнього і внутрішнього середовища досягнення високої прибутковості економічних агентів припускає наявність здібності до постійного розвитку. У придбанні і реалізації цієї здатності особливу роль грає стратегія. Якщо виходити з того, що розвиток економічних агентів є результат реалізації стратегії, тоді розробці стратегії повинен передувати аналіз можливих форм її розвитку. Це дозволить правильно скласти алгоритм розвитку [1, с. 11].

Одним із важливих документів, координуючих розвиток сучасного міста, стала «Стратегія соціально-економічного розвитку міста Донецька на період до 2020 року». Основним завданням Стратегії є максимальне використання сприятливих можливостей для інноваційного розвитку економіки та міського середовища – переорієнтація виробничого потенціалу, сфери послуг на створення конкурентоспроможної продукції (послуг) шляхом модернізації наявних потужностей [2, с. 127]. Для реалізації завдання необхідним є подолання відставання в інноваційному розвитку районів, міст і регіонів, яке можливе за допомогою активізації інноваційної діяльності, а також завдяки чітким механізмам взаємодії триєдиних складових інноваційного процесу – *винахідник, розробник та споживач*. Співпраця трьох визначених суб'єктів інноваційного процесу вимагає швидкого та успішного запровадження проливних інновацій, що є основою концепції «інноваційного трикутника».

Україна потребує таких подібних ініціатив, щоб підвищити інноваційність індустріального міста, оскільки національній інноваційній системі бракує не тільки ефективності, продуктивності та успішного впровадження результатів досліджень, а також зв'язків між виробниками інновацій, науководослідними інститутами та підприємствами, що перешкоджає створенню інноваційного середовища у регіонах для прискорення використання інновацій. Вітчизняні науководослідні інститути є важливим, але не єдиним джерелом інновацій; компанії повинні прагнути до більш активного пошуку співробітництва з різними учасниками, включаючи під-

приємства сусідніх країн. В умовах сьогодення інноваційні підприємства більше схильні до співробітництва з постачальниками та клієнтами, тоді як університети, науково-дослідні інститути та консалтингові компанії є менш типовими партнерами для інноваційної співпраці.

Аналіз міжнародного досвіду доводить, що будь-яка країна світу, навіть з високим рівнем розвитку, у якості пріоритету вибирає ті сектори економіки, у яких наявні необхідні умови для отримання конкурентних переваг перед іншими гравцями на ринку [3]. Такий підхід має можливість вирішити низку пріоритетних для міського господарства завдань. Для цього потрібно: організувати виробництво *високотехнологічної новітньої продукції* для кінцевого споживача; налагодити максимально можливу кооперацію між галузевими підприємствами в межах міста, що дасть змогу спільно виробляти кінцеву продукцію; додатково завантажити виробничі потужності міста; суттєво збільшити надходження до бюджету. Ідеальна модель інноваційного механізму в ринкових умовах характеризується тим, як зауважує Л.І. Федулова, що важливим стимулом інновації є вже не виконання плану, а максимізація прибутку [4, с. 77].

Для прискорення процесів ринкової трансформації структури промислового комплексу важливе значення має інноваційна діяльність, основними напрямками якої є:

- застосування принципово нових машин, обладнання і матеріалів;
- впровадження нових технологічних процесів, зокрема маловідходних і ресурсозберігаючих;
- роботизація і комп'ютеризація проектування;
- освоєння нових видів продукції і методів виробництва;
- патентно-ліцензійна робота, тощо.

В цілому територіальна організація виробничої інноватики відповідає закону розповсюдження "дифузії" нововведень, відповідно до якого нововведення спочатку освоюються в базовому промисловому "полюсі", потім – в найближчому оточенні і, нарешті, у всій зоні впливу [5]. Це слід враховувати при проектуванні територіально галузевих зрушень, оскільки інноваційний розвиток найбільших центрів зрештою впливає і на розвиток виробничої «периферії» [1, с.17].

Управління інноваційним розвитком в Україні полягає у координації галузевої промислової політики і науково-технічної політики на національному, регіональному і місцевому рівнях, тобто у формуванні ефективної національної і регіональних інноваційних систем.

Якою б потужною не була вертикаль влади, вона не в змозі забезпечити створення необхідних умов для розвитку інноваційних процесів за всіма видами економічної діяльності. Зокрема, в Україні

одним із стримуючих чинників є велика територія держави. Тому при стратегічному плануванні слід приділяти більшу увагу розвитку місцевого самоврядування і горизонтальним зв'язкам у співпраці та взаємодії суб'єктів господарювання з місцевою адміністрацією. Дієвим таке самоврядування буде лише в тому випадку, якщо регіони матимуть сильну економічну базу [20, с. 36].

Однією із проблем, яка постає перед діючою владою є вибір оптимальної моделі відбору та формування переліку інноваційних проектів, які будуть якомога більш перспективними у плані фінансово-організаційної підтримки їх впровадження за рахунок державних та регіональних коштів. Фінансування інноваційних проектів завжди тісно пов'язане з рівнем ризику, що відповідає вкладанню коштів, тому раціональне розділення ризику між державою та регіональними і місцевими органами влади є необхідною умовою для ефективного залучення державних інвесторів.

Зазначимо, ефективна інноваційна політика міста, регіонів, а також і держави залежить від рівня фінансування інноваційної діяльності. Проведене дослідження доводить, що статистичні дані висвітлюють негативну динаміку обсягів фінансування інноваційної діяльності, яка в останні п'ять років, що розглядаються, була притаманна і державному, і місцевому секторам. Якщо у 2008 році частка держави в структурі витрат на фінансування інноваційної діяльності становила 2,8%, то у 2012 році – лише 2,0% (див. таблицю), що значно обмежило регулюючий та стимулюючий вплив держави на інноваційну діяльність. А частка місцевих бюджетів за цей період тільки у 2007 році складала у структурі витрат 0,7%, а в останні п'ять років – тільки 0,1%.

Фінансування інноваційної діяльності в Україні та її регіонах, містах перебуває на низькому рівні: основним джерелом залишаються власні кошти підприємств (у 2012 р. їх частка склала 63,9% загального обсягу витрат, але у порівнянні з попереднім 2011 р. відзначилося її зростання майже в 1,2 рази), які не завжди є в наявності, а державна підтримка після закриття Державного інноваційного фонду практично припинилась. Не проявляли особливої зацікавленості до вітчизняної сфери сучасних інноваційних технологій ні вітчизняні, ні іноземні інвестори, фінансування інновацій за рахунок яких у 2011 р. було катастрофічно низьким (0,3 і 0,4% відповідно). Але також спостерігається невелике пожвавлення у фінансовій підтримці цих інвесторів у 2012 р., частка яких у загальному обсязі витрат становить 1,3 та 8,7%. Таким чином, недостатнє і нестабільне фінансування ризикової інноваційної діяльності є серйозною проблемою для проведення інноваційної політики в Україні. В той же час в країнах Європейського Союзу держава завжди приймає на себе частину ризиків, які пов'язані з інноваційною

Структура фінансування інноваційної діяльності в Україні за окремими джерелами, % [6-8]

Джерела	Роки					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Всього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
у тому числі за рахунок коштів:						
власних	73,7	60,6	65,0	59,3	52,9	63,9
державного бюджету	1,3	2,8	1,6	1,1	1,0	2,0
місцевих бюджетів	0,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
позабюджетних фондів	0,1	-	-	-	-	-
вітчизняних інвесторів	0,2	1,4	0,4	0,4	0,3	1,3
іноземних інвесторів	3,0	1,0	19,0	30,0	0,4	8,7
кредитів	18,5	33,7	11,8	7,8	38,3	21,0
інших	3,2	0,4	2,1	1,3	7,0	3,0

діяльністю, особливо, коли це стосується наукових кіл, підрозділів НДДКР, а також взаємозв'язків між ними.

Своєчасним для України є вивчення досвіду Фінляндії в області фінансування інноваційних процесів, де ключовим актором, з погляду прямого державного фінансування, виступає Фінське агентство по фінансуванню технологій і інновацій (TEKES). Основна частина фінансових коштів суспільного сектора агентством спрямовується підприємствам і науково-дослідним організаціям країни, при цьому стимулюючи їх співпрацю [9, с. 26]. Організації-посередники суспільного сектора включають технологічні агентства та інші різноманітні установи (або регіональні та місцеві відділення), що фінансуються державою, які забезпечують як пряму, так і непряму підтримку суспільно-приватного партнерства у напрямках:

- фінансування і співпраці;
- налагодження зв'язків і розповсюдження інформації;
- консультаційних послуг або програм освіти і підготовки робочої сили для підприємств приватного сектора.

Регіональні і місцеві посередники зазвичай фінансуються органами влади відповідного рівня через організації розвитку бізнесу.

Зазначимо, що як регіональні, так і місцеві органи влади відчувають нестачу фінансових ресурсів для підтримки інноваційних ідей в порівнянні з ресурсами національного уряду. В той же час відбувається організаційна співпраця на регіональному рівні: функції регіональних офісів TEKES взаємозв'язані з Центрами зайнятості та економічного розвитку.

Досвід Фінляндії показав, що у питаннях регіональної інноваційної політики важливими гравцями є місцеві відділення державних і приватних інститутів, що відповідають за розвиток інноваційної політики. Наприклад, центри зайнятості і економічного розвитку, регіональні університети і коледжі, які ви-

ступають активними партнерами бізнес-співтовариства у формуванні інноваційної політики.

Вирішення проблем фінансового стимулювання інноваційних процесів на різних рівнях управління в Україні стає визначальною умовою забезпечення завдань довготривалого економічного зростання країни. До зазначених проблем належать:

- утвердження ефективної системи мобілізації фінансових ресурсів (бюджетних, місцевих, кредитних, власних коштів підприємств тощо) із різних джерел на цілі розвитку національної та регіональних інноваційних систем на ринкових принципах;

- впровадження сучасних механізмів та інструментів, здатних забезпечити стимулюючий вплив фінансів на активізацію інноваційної діяльності та прогресивні структурні зрушення в економіці;

- поступове збільшення частки коштів, що витрачаються на фінансування наукової та науково-технічної діяльності, у ВВП з урахуванням усіх джерел, яка за останні роки менша ніж 1% [6-8].

Одним з недоліків сучасного стану інноваційного розвитку країни та її регіонів і міст є недосконалість *інституціонально-правових механізмів* для забезпечення формування ефективної системи органів державного управління, яка б здійснювала регулюючий вплив на суб'єкти інноваційної діяльності, створювала стимули для інвестування в інновації. Незавершеність адміністративної реформи проявляється у розпорошенні та дублюванні функцій, перш за все, організаційних, між органами виконавчої влади, а також спостерігається незгодженість дій структур у національній інноваційній системі. Характеризуючи інноваційний шлях розвитку України, Вишневський В.П. і Дементєв В.В. підкреслюють, що основною перешкодою до активізації інноваційної діяльності є не дефіцит грошових коштів або нестача уваги до державного регулювання інноваційних процесів, а саме господарські та політичні інститути суспільства, асиметрія економічної влади і господарський порядок, що зростає на її основі [10, с. 51].

Правове поле державного регулювання інноваційних процесів в Україні з метою ефективного функціонування економіки України є достатньо розвиненим. Воно формується, змінюється та доповнюється відповідно до вимог часу та національних стратегій розвитку держави, регіону, міста. Аналіз основних нормативно-правових документів щодо регулювання інноваційної діяльності в Україні, який наведено авторами в роботах [14, 15] довів, що в Україні в цілому сформовані правові основи розвитку інноваційних процесів.

Зауважимо, що відповідно до діючого законодавства правове забезпечення інноваційного розвитку повинне підтримуватися державними преференціями у вигляді: пільгового оподаткування і кредитування, фінансової підтримки, гарантій комерційним банкам, митних пільг, грантів, створення реєстрів і переліків для обліку і підтримки підприємств, тощо. Невідповідність положень законодавства реальній економічній ситуації в країні, багато з яких залишаються лише на концептуальному рівні, призводить до фінансово-економічного незабезпечення його реалізації. Особливо яскраво це простежується при постійних відмінах при прийнятті щорічних законів про Держбюджет України значної кількості положень законодавства про інноваційну діяльність.

Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» (2005 р. із змінами від 16.10.2012 р.), заклає правові та організаційні принципи державної регіональної політики щодо стимулювання розвитку регіонів та подолання депресивності територій [16]. Продовженням такої політики стала Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року [17]. Посилення мотивації місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо підвищення конкурентоспроможності регіонів та його міст є головною метою стратегії, де зроблено акцент на інновації у напрямках реструктуризації та диверсифікації економіки регіонів. Невиконання нагальних завдань, передбачених Державною стратегією регіонального розвитку, а саме, реформування системи управління регіональним розвитком, місцевого самоврядування та територіального устрою не дало змоги створити діючу правову систему формування та реалізації державної регіональної політики щодо збалансованого розвитку українських регіонів та їх міст, на основі притаманних їм особливостей.

На нинішньому етапі розвитку координація інноваційної політики здійснюється відповідно до статті 10 Закону України «Про інноваційну діяльність», яка дає право:

залучати підприємства, установи і організації, розташовані на підпорядкованій їм території, за їх згодою, до розв'язання проблем інноваційного розвитку населених пунктів;

доручати державним інноваційним фінансово-кредитним установам (їх регіональним відділенням)

або комунальним інноваційним фінансово-кредитним установам проведення конкурсного відбору інноваційних проектів місцевих інноваційних програм і здійснення фінансової підтримки цих проектів у межах коштів, передбачених у відповідному місцевому бюджеті [18].

Проте, як і в інших питаннях регулювання інноваційної політики в Україні, стримуючим чинником часто є відсутність фінансування, а не відсутність нормативно-правових документів.

З метою забезпечення відтворювальних процесів, досягнення належного рівня розвитку промислового міста пріоритетним напрямом може стати інституціональне забезпечення інноваційної політики. Пропонуємо сформувати спеціальний координуючий орган, який би займався збором і аналізом інформації, що надходить, її обробкою, виявленням конкурентних переваг і відповідно координатором інноваційного розвитку в місті по всьому ланцюжку інноваційного циклу від моменту зародження ідеї до виходу на ринок готової продукції. Таким органом має стати *Центр інноваційного розвитку промислового міста* (тобто своєрідний центр передачі знань – місце, куди стікається вся інформація про хід роботи підприємств, стадіях розвитку, проблемах та потребах з якими вони стикаються від стадії розробки проекту продукції, що створюється, до її комерційної реалізації та отримання прибутку.

Центри повинні виникати безпосередньо в містах, тобто мати територіальну прив'язку до місцевості, де буде здійснюватися інноваційна діяльність. Дана система повинна управлятися міським органом влади, яка матиме можливість скорегувати державну політику і законодавчі заходи при формуванні інноваційного середовища, тобто:

вести моніторинг роботи центрів інноваційного розвитку у кожному місті;

оцінювати їх діяльність;

узагальнювати отримувану інформацію;

аналізувати виникаючі проблеми на кожній ділянці;

вибирати найкращі рішення.

Інноваційні центри мають брати участь у внутрішньодержавних і міжнародних програмах освоєння наукомісткої та високотехнологічної продукції, а також підтримувати зв'язок з аналогічними структурами всередині країни і за кордоном, перш за все, з:

державною інноваційною фінансово-кредитною установою, яка здійснює фінансову підтримку суб'єктів господарювання різних форм власності в рамках державної інноваційної політики;

комунальними інноваційними фінансово-кредитними установами, які створюються для фінансової підтримки місцевих інноваційних програм за кошти місцевих бюджетів через державні інноваційні фінансово-кредитні установи (їх регіональні відділення);

мережею регіональних центрів з інвестицій і розвитку (віднесені до сфери управління Держінвестпроекту України), які є інструментом економічного розвитку територій, базою знань щодо потреб регіону, його конкретних переваг та можливостей і створені з метою організації роботи з інвесторами на місцях.

Адже головне в діяльності таких інститутів – це кінцевий результат, залучені інвестиції в місцеву економіку, реалізовані інвестиційні та інноваційні можливості регіону, сприятливий інвестиційний імідж та практична допомога інвесторам. Наприклад, результатом такої діяльності є підписані впродовж 2012 року угоди про співпрацю між Держінвестпроектом України та місцевими органами влади, які передбачають конкретні зобов'язання та відповідальність сторін за розвиток інвестиційної діяльності в регіонах, зокрема щодо реалізації національних проектів [16, с. 6].

У результаті роботи Центрів будуть виявлятися переваги і недоліки в організації інноваційного процесу, проводитиметься моніторинг науково-технічної та інноваційної діяльності регіону (міста) у режимі реального часу і готуватися рекомендації з організації процесів та інтеграції з різними учасниками інноваційного процесу як усередині регіону, так і з зовнішніми партнерами.

Організація Центрів інноваційного розвитку промислових міст впливатиме на:

розробку довгострокової стратегії розвитку інноваційної діяльності в регіонах;

підтримку спеціалізації регіонів, міст і їх співпраці;

підсилення процесу залучення інвестицій і професійних кадрів в регіони;

консолідування місцевих, регіональних та національних ресурсів для розвитку вибраних пріоритетних напрямів;

координування діяльності в області місцевого, регіонального і національного інноваційного розвитку;

сприяння співробітництву територіальних громад, міжрегіональному та транскордонному співробітництву.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що вирішення проблеми розпорощення та дублювання функцій між органами виконавчої влади можливе шляхом інституціонально-правового визначення єдиного органу щодо її формування і реалізації, а тим більше, що на вістря першочергових орієнтирів розвитку держави винесено питання реформи самоврядування.

Таким чином, практична реалізація в Україні національної та регіональної інноваційної політики передбачає використання підходів, спроможних забезпечити її поступальний розвиток, у тому числі на місцевому рівні. Такі підходи означають залучення потенціалу сучасних механізмів державного, регіонального і місцевого розвитку, що склалися як у

вітчизняній, так і у зарубіжній практиці. Важливе місце серед означених механізмів і інструментів посідають організаційні, фінансові, інституціонально-правові, що є метою подальшого дослідження, у застосуванні яких спостерігаються системні проблеми.

Література

1. **Ляшенко В.И.** Финансово-регуляторные режимы стимулирования экономического развития: введение в экономическую режимологию: моногр. / В.И. Ляшенко // НАН Украины, Ин-т економіки пром-сти. – Донецк, 2012. – 370 с. 2. **Стратегия** социально-экономического развития г. Донецка на период до 2020 г. / А.А. Лукьянченко, А.И. Амоша и др.: моногр. // НАН Украины. Ин-т економіки пром-шенности; Донецкий городской совет. – Донецк, 2008. – 308 с. 3. **Концепція** промислово-інноваційної політики / Київська міська рада. Головне управління промислової, науково-технічної та інноваційної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prom.gov.ua/prominno.html>. 4. **Федулова Л.І.** Тенденції розвитку інноваційної політики та її вплив на економічне зростання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ep/2011_2/5_Fedulova.pdf. 5. **Кнаар G.A. van der**, Louter P.J. Economic changes and strategies for spatial politics // Ned. Geogr. Stud. – 1991. – № 130. – Р. 8-24. 6. **Наукова** та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. – К.: ДП «Інформійно-видавничий центр Держстату України», 2008. – 348 с. 7. **Наукова** та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. – К.: ДП «Інформійно-видавничий центр Держстату України», 2010. – 365 с. 8. **Наукова** та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. – К.: ДП «Інформійно-видавничий центр Держстату України», 2013. – 305 с. 9. **Инновационная** политика Финляндии / Экономика и управление в зарубежных странах: по материалам зарубежной печати. Ежемесячный информационный бюллетень // Всероссийский институт научной и технической информации (ВИНИТИ). – Москва, 2013. – № 4. – С. 22-32. 10. **Вишневский В.** Инновации, институты и эволюция / В. Вишневский, В. Дементьев // Вопросы экономики. – 2010. – №9. – С. 41-62. 11. **Геєць В.М.** Інноваційно-інноваційний шлях розвитку – модернізаційний проект розвитку української економіки і суспільства початку XXI століття / В.М. Геєць // Банківська справа. – 2003. – № 4. – С. 3-32. 12. **Аверкина М.Ф.** Місце інноваційної політики у забезпеченні стійкого розвитку міста [Електронний ресурс] / М.Ф. Аверкина // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2013_3/153.pdf. 13. **Татаркин А.И.** Формирование инновационных территорий в контексте проблем технологической модернизации / А.И. Татаркин, А.Ф. Суховой // Инновации. – № 7 (84). – С. 26-30.

14. **Лях І.І.** Правове забезпечення комерціалізації результатів НІОКР в Україні / І.І. Лях // *Економіка, управління, право*. – 2012. – Т.2. – С. 39-41. 15. **Амоша О.І.** Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення: моногр. / О.І. Амоша, А.І. Землянкін, І.І. Лях та ін. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2007. – 328 с. 16. **Про стимулювання регіонів:** Закон України від 8 вересня 2005 року № 2850-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2005. – № 51. – Ст. 548 (редакція від 16.10.2012 р.). 17. **Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року:** Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. № 1001 // *Офіційний вісник України*. – 2006. – № 30. – Ст. 2132 (редакція від 16.11.2011р.). 18. **Про інноваційну діяльність:** Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2002. – № 36. – Ст. 266 (редакція від 16.10.2012 р.). 19. **Федюк В.** Діяльність регіональних центрів з інвестицій та розвитку у 2012 році [Електронний ресурс] / В. Федюк // *Енергія розвитку: інформаційний вісник мережі регіональних центрів з інвестицій і розвитку*. – 2013 (березень). – С. 6-8. – Режим доступу: http://ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/visnik_berezen_2013_final_0.pdf. 20. **Кузьменко Р.В.** Дворівнева модель кластеризації в межах регіональних економічних систем: моногр. / Р.В. Кузьменко // *НАН України, Ін-т економіки пром-сті*. – Донецьк, 2012. – 208 с.

Землянкін А. І., Лях І. І. Визначення ролі інноваційної політики у забезпеченні розвитку промислового міста

Стаття присвячена проблемам формування ефективної інноваційної політики промислового міста. Визначені проблеми фінансового стимулювання інноваційних процесів у забезпеченні розвитку промислового міста. Надано пропозиції щодо напрямів інституціонально-правового забезпечення інноваційної політики у місті.

Ключові слова: інноваційна політика, фінансовий механізм, промислове місто, центр інноваційного розвитку.

Землянкин А. И., Лях И. И. Определение роли инновационной политики в обеспечении развития промышленного города

Статья посвящена проблемам формирования эффективной инновационной политики промышленного города. Определены проблемы финансового стимулирования инновационных процессов в обеспечении развития современного промышленного города. Даны предложения по направлениям институционально-правового обеспечения инновационной политики в городе.

Ключевые слова: инновационная политика, финансовый механизм, промышленный город, центр инновационного развития.

Zemlyankin A. I., Lyakh I. I. Determining the Role of Innovation Policy in Ensuring the Development of the Industrial City

Under present conditions, the economic growth of the industrial city is impossible without using the results of innovative activities, latest achievements in science and technology which affect the development of production forces, reproduction and competitiveness of the country on the world market. The innovation policy plays a special role in ensuring reproduction processes. It consists in the development of directions and mechanisms of introduction and use of innovations in the production practice of enterprises, organizations, institutions.

The aim of the article is to determine the role of innovation policy in ensuring a stable development of the industrial city.

The analysis of international experience shows that any country chooses as priority those economic sectors which have all the necessary conditions for gaining competitive advantages over other players on the market. This requires the organization of the production of high-tech products, establishment of maximum possible cooperation between sectoral enterprises within the industrial city. The perfect model of the innovation mechanism under market conditions is characterized by the fact that an important incentive for innovation has become profit maximization. Solution of problems concerning financial incentives for innovation processes at different management levels is the main condition for ensuring the long-term objectives of economic growth of the country.

The drawback of the current innovation development of the country is the imperfect institutional and legal mechanisms for providing the formation of the effective system of government bodies. The authors offer to form a special coordinating body that should collect and analyze the incoming information, process it, identify competitive advantages and, therefore, act as a coordinator of innovation development in the industrial city for the whole chain of innovation cycle from inception of the idea to entering the market of finished products. Such a body may become the Centre for innovation development of the industrial city that has territorial binding to areas where the innovative activities are carried out, and is controlled by city authority able to correct the state policy and legislative measures when forming the innovation environment.

Keywords: innovation policy, financial mechanism, industrial city, innovation development centre.

Стаття надійшла до редакції 12.05.2015

Прийнято до друку 07.07.2015